

KAUSTISEN RAVIOPISTON KENGITYSOPETUKSEN OPETUSMENETELMIEN KEHITTÄMINEN

Maria Mikkola

Mari Mökkönen

Ammatillisen opettajankoulutuksen
kehittämishanke
Huhtikuu 2012
Ammatillinen opettajakorkeakoulu
Tampereen ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Mikkola, Maria; Mökkönen, Mari
Kaustisen Raviopiston kengitysopetuksen opetusmenetelmien kehittäminen

Opettajankoulutuksen kehittämishanke 41 sivua + 9 liitesivua
Huhtikuu 2012

Hevostalous on alati kehittyvä elinkeino niin maaseudulla kuin kaupungeissakin. Hevosharrastajien ja hevosten määrä Suomessa lisääntyy vuosi vuodelta. Hevosten lukumäärän kasvaessa myös ammattitaitoisten kengittäjien tarve lisääntyy. Alalta puuttuu paljon ammattitaitoisia kengittäjiä ja alueelliset erot ovat suuria. Jotta ammattitaitoisia kengittäjiä saadaan, tulee tarjota ammattitaitoista kengityskoulutusta. Kaustisen raviopisto on panostanut kengitysopetuksen lisäämiseen ja kehittämiseen viime vuosina.

Tässä kehittämishanketyössä halusimme selvittää, kuinka kengitysopetusta voitaisiin kehittää, laatua parantaa entisestään sekä monipuolistaa opetusmenetelmiä erilaiset opiskelijat huomioiden. Yhteistyössä Kaustisen raviopiston kanssa selvitimme, minkälaisia erilaisia opetusmenetelmiä kengitysopetuksessa voidaan hyödyntää.

Kehittämishanketyössä käsiteltiin Kaustisen raviopiston kengitysopetuksen opintokokonaisuuksia ja selvitettiin erilaisten opetusmenetelmien soveltuvuutta kengitysopetuksessa. Työn tarkoituksena oli tarjota kengityksen opettajille ja oppilaitokselle erilaisia mahdollisuuksia opetuksen toteuttamiseen. Työssä esitellään erilaisia pienryhmäohjauksen menetelmiä sovellettavaksi kengityksen opetuskokonaisuuksiin.

Asiasanat: hevonen, raviurheilu, kengitys, kengitysopetus

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
2	TAUSTAA KEHITTÄMISTYÖLLE.....	6
	2.1 Kengitysopetus Suomessa.....	6
	2.2 Kaustisen raviopisto.....	7
	2.2.1 Opetus Kaustisen Raviopistossa.....	8
	2.2.2 Kengitysopetus Kaustisen Raviopistossa.....	9
3	ERILAISIA OPPIMISTYYLEJÄ.....	12
	3.1 Audittiivinen oppiminen.....	12
	3.2 Visuaalinen oppiminen.....	12
	3.3 Kinesteettinen oppiminen.....	13
	3.4 Erilaiset kengityksen opiskelijat.....	13
4	OPETUSPROSESSIIN VAIKUTTAVIA PERIAATTEITA.....	14
	4.1 Havainnollistaminen ja konkretisointi.....	15
	4.2 Aktivointi.....	16
	4.3 Vaihtelu.....	17
	4.4 Yhteistoiminta ja yksilöinti.....	18
	4.5 Palaute.....	19
5	KENGITYSOPETUKSEN ERITYISPIIRTEET JA OPINTOKOKONAISUUDET KAUSTISEN RAVIOPISTOLLA.....	21
	5.1 Hevosen kengitystarpeen arvioiminen 10 ov.....	21
	5.2 Kengittäminen 10 ov.....	22
	5.3 Kengitysmateriaalin työstäminen ja kengittäjänä toimiminen 10 ov.....	22
6	OPETUSMENETELMÄT MONIPUOLISTAVAT OPETUSTA.....	24
	6.1 Ajattelutaitoihin liittyvät menetelmät.....	24
	6.1.1 Kirjoittamalla oppiminen.....	25
	6.1.2 Raporttien ja ohjeiden kirjoittaminen.....	25
	6.2 Tekemällä oppiminen.....	26
	6.2.1 Harjoitustehtävät.....	27
	6.2.2 Tutustumiskäynnit.....	28
7	ERILAISIA PIENRYHMÄOPETUSMENETELMIÄ SOVELLETTAVAKSI KENGITYSOPETUKSEEN.....	30
	7.1 Tilannecase.....	30
	7.2 Potutus.....	31
	7.3 Liimalappuajatukset.....	32
	7.4 Ammatilliset nurkat.....	33
	7.5 Paritarkistus.....	34
	7.6 Kiertävä katsaus.....	34
	7.7 Lähetä kysymys.....	35
	7.8 Kumppanit.....	36
	7.9 Kiertävä kahvila.....	37
	7.10 Toistamispassi.....	38
	7.11 Esimerkki: hevosen kengitystarpeen arvioiminen 10 ov.....	39
8	YHTEENVETO JA POHDINTA.....	41
	LÄHTEET.....	42
	LIITTEET.....	44

1 JOHDANTO

Kehittämishankkeen aihe, Kengitysopetuksen opetusmenetelmien kehittäminen, on ajankohtainen ja tärkeä niin kehittämistyön tekijöille, Kaustisen Raviopistolle kuin koko Suomen hevostaloudelle. Hevosten määrä Suomessa kasvaa jatkuvasti, monien maa- ja pientilojen sivuelinkeinoksi perustetaan täyshoitotalleja. Hevosen käytön kannalta on tärkeää vuolla ja yleensä myös kengittää hevonen noin 4-6 viikon välein. Hevosten lisääntyessä tarvitaan lisää osaavia kengittäjiä, ja niitä saadaksemme täytyy olla tarjolla ammattitaitoista kengitysopetusta.

Kaustisen Raviopisto on järjestänyt hevosalan koulutusta 27 vuoden ajan. Se on ravialan koulutukseen erikoistunut oppilaitos, joka on panostanut etenkin viime vuosina myös kengitysopetuksen kehittämiseen ja lisäämiseen. Oppilaitoksesta on valmistunut kaksi kengitykseen suuntautunutta hevostalouden perustutkintoryhmää, ja uusi ryhmä aloitti opintonsa syksyllä 2011.

Kaustisen kengitysopetuksesta vastaavat ammattitaitoiset kengitysseppät. Opetus on käytännönläheistä, ja tapahtuu pääosin kengityspajalla. Opetuksen laadun parantamiseksi nykyisestäänkin, sekä sen monipuolistamiseksi erilaiset opiskelijat huomioiden, on tärkeää pohtia erilaisia menetelmiä kengitysopetuksen toteuttamiseksi.

Kehittämistyön tekijöille hevoset ja hevostalous ovat merkittävässä roolissa sekä harrastustoiminnan että työelämän kautta. Molemmilla on oma talli ja ravihevosiä, ja molemmat ovat toimineet hevostalouden opettajina ja muissa tehtävissä Keski-Pohjanmaan maaseutuopistossa, ja opettaneet muun muassa kengityksen teoriaa Perhon yksikössä. Tekijöillä on tietoa ja näkemystä kengitysopetuksen toteuttamisesta, ja ajatuksia sen kehittämisestä edelleen.

Kehittämistyössä esitellään erilaisia opetusmenetelmiä sekä niiden soveltumista kengitysopetukseen. Kengitykseen suuntautuvista kursseista työssä otetaan esimerkkinä yksi kokonaisuus, johon opetusmenetelmiä sovelletaan. Työn tarkoitus on tarjota kengityksen opettajille ja oppilaitokselle erilaisia mahdollisuuksia opetuksen toteuttamiseen.

2 TAUSTAA KEHITTÄMISTYÖLLE

Kengityksen suuntautumisopinnot ovat suhteellisen uusi asia Kaustisen raviopistolla. Kengitysovetusta on Kaustisella annettu aiemminkin perustutkintojen yhteydessä, mutta opetuksen tavoitteet ovat painottuneet kengityksen alemman perustason taitojen opetukseen. Nykyinen kengityksen suuntautumisvaihtoehto perehdyttää opiskelijat kengitykseen aiempaa perusteellisemmin, sillä kengityksen suuntautumisvaihtoehdon suorittaneet opiskelijat voivat työllistää itsensä kengityspalveluiden tuottajina. Aiemmin opiskelijat oppivat kengityksestä lähinnä perustaitoja, joiden avulla saivat esimerkiksi kiinnitettyä irronneen kengän.

Voidakseen tarjota kengityspalveluja, täytyy osata paljon muutakin kuin kengän irrottaminen ja kiinnittäminen, ja kengittäjän ammattitaidon merkitys korostuu entistä enemmän. Kengitysovetuksen opetusmenetelmät eivät ole aiemmin olleet lähemmän tarkastelun kohteena, jonka vuoksi aihe tuntui kiinnostavalta. Aloite aiheeseen tuli toisen tekijän ollessa työssä Kaustisen raviopistolla. Harvalla kengitysalan opettajalla on taustalla pedagogisia opintoja, mikä myös osaltaan rohkaisi meitä tarttumaan aiheeseen.

2.1 Kengitysovetus Suomessa

Hevosalan koulutuksella on Suomessa pitkät perinteet. Tällä hetkellä Suomessa on noin kaksikymmentä alan eritasoista koulutusta tarjoavaa oppilaitosta. Hevostalouden perustutkinnossa voi opiskella esimerkiksi hevostenhoitajaksi tai hevosharrasteohjaajaksi, hevostenvalmentajan ammattitutkinnossa hevostenvalmentajaksi, kengityssepäksi tai ratsastuksenopettajaksi ja ammattikorkeakoulussa maaseutuelinkeinojen koulutusohjelmassa hevostalouteen suuntautuneeksi agrologiksi. Lisäksi on erilaisia lyhytkursseja sekä erikoisammattitutkintoja.

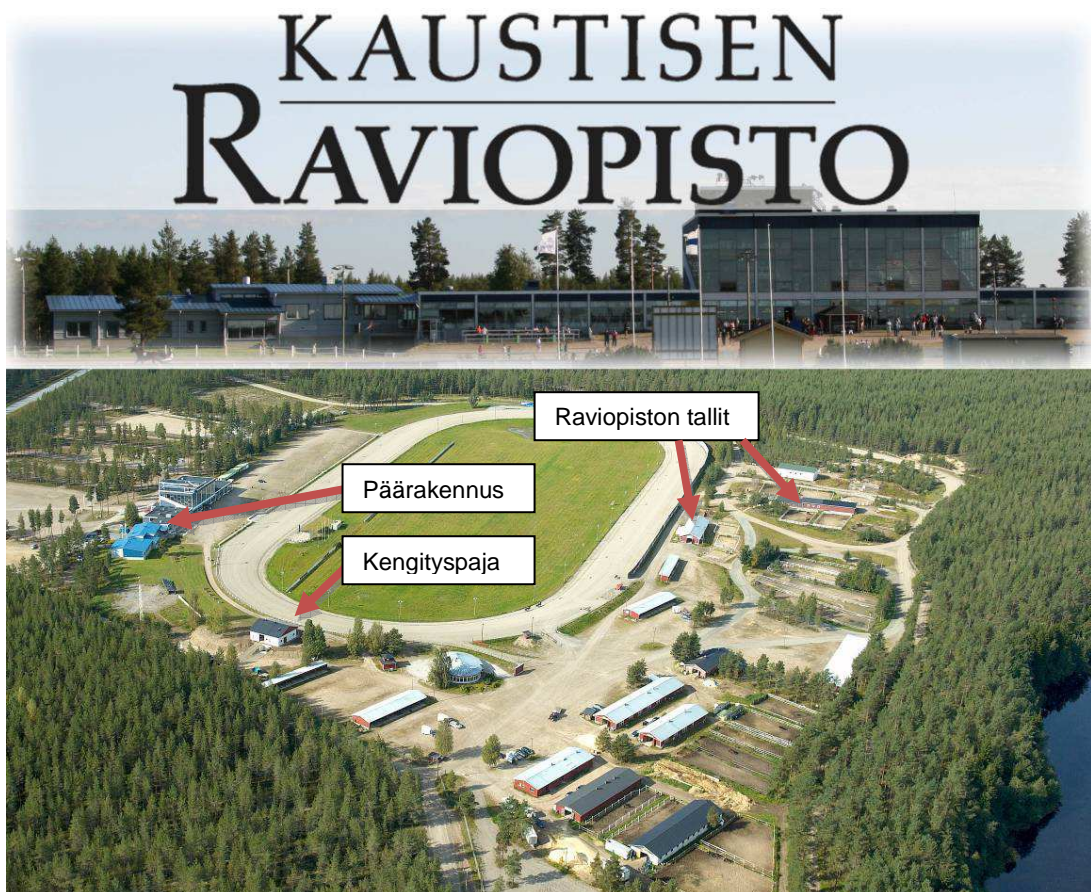
Kaikkiin hevosalan tutkintoihin tähtääviin koulutuksiin sisältyy tietty määrä kengitysovetusta. Esimerkiksi perustutkinnossa hevosharrasteohjaajaksi opiskelevalla on oppilaitoksen opetussuunnitelmassa määrätty tuntimäärä kengityksen

opetusta, niin teoriaa kuin käytännön kengitystä. Kengitysopetuksen taso vaihtelee oppilaitoksittain, niin tilojen kuin opettajien ammattitaidonkin suhteen.

Kengitykseen painottuvaa koulutusta tarjoavia oppilaitoksia ei Suomessa ole montaa. Hevostenvalmentajan ammattitutkinnon kengityssepän suuntautumista tarjoavat ainoastaan Ylä-Savon ammattiopiston Hingunniemen yksikkö Kiuruvedellä sekä Ypäjän Hevosopisto Ypäjällä. Hevostalouden perustutkinnon hevostenhoitajan kengityksen suuntautumista tarjoavat Keski-Pohjanmaan Maaseutuopiston yksikkö Kaustisen Raviopisto Kaustisella, Koulutuskeskus Salpaus Lahdessa sekä Ypäjän Hevosopisto.

2.2 Kaustisen raviopisto

Kaustisen Raviopisto on ravialan opetusta antava, Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymään ja Keski-Pohjanmaan maaseutuopistoon kuuluva oppilaitos, joka on ollut toiminnassa vuodesta 1984. Alkuun opetuksesta vastasi kolme opettajaa, ja oppilaitos toimi Kannuksen maaseutuoppilaitoksen sivutoimipisteenä. Nyt Raviopistossa on yli kymmenen työntekijää ja oppilaita on noin sata, mikä on yli nelinkertainen määrä aloitusvuoteen nähden. Raviopistossa koulutetaan hevostalouden perustutkinnossa hevostenhoitajia ja aikuiskoulutuksena ammattitutkintoon valmentavassa koulutuksessa hevostenvalmentajia ja hevoshierojia sekä hevostalouden perustutkinnossa kengitykseen, montéen eli raviratsastukseen ja ravihevosten hoitamiseen suuntautuvia hevostenhoitajia (Kaustisen Raviopisto 2011).

KUVA 1. Kaustisen Raviopiston sijoittuminen Nikulan ravikeskuksessa

2.2.1 Opetus Kaustisen Raviopistossa

Kaustisen Raviopisto kouluttaa hevostalouden perustutkinnossa hevostenhoitajiksi ja ammattitutkintoon valmentavan koulutuksen kautta ravivalmentajiksi nuoria sekä aikuisia. Opinnot suuntautuvat ravihevosten hoitoon, valmennukseen, kengitykseen sekä hevoshierontaan. (Kaustisen Raviopisto). Hevostalouden perustutkinnon voi opiskella peruskoulu- ja ylioppilaspohjaisena, ja opiskelu on mahdollista suorittaa myös yhdistelmätutkintona eli suorittaa lukio ja perustutkinto samanaikaisesti. Myös oppisopimuskoulutus on mahdollista. Perustutkinto kestää kahdesta kolmeen vuotta, ja yhdistelmätutkinto neljä vuotta. (Keski-Pohjanmaan Koulutusyhtymä).

Opetus Raviopistossa on käytännönläheistä, päivän aikana oppilailla on neljä tuntia teoriaa ja neljä tuntia joko työssäoppimista, valjastöitä tai kengitystä. Kaikki opiskelijat osallistuvat C-ajolupakurssille sekä muun muassa harjoitusrastien järjestämiseen. (Keski-Pohjanmaan Koulutusyhtymä).

Raviopiston oppilaat suorittavat työssäoppimisjaksoja aktiivisesti ulkomailla, ja koulutuksessa suoritetaan myös Eques-tutkinto eli Eurooppalainen hevosenhoitajatutkinto. Aikuisille järjestetään hevostenvalmentajan ammattitutkintoon valmistavaa koulutusta, jossa ammattitaito osoitetaan tutkintotilaisuudessa, missä katsotaan opiskelijan yritystalouden, hevostalouden, hevoshierojan ja/tai ravi- valmistuksen osaaminen. Aikuisille suunnatussa hevostalouden perustutkinnossa ammattitaito osoitetaan samoin tutkintotilaisuuksissa kahdeksasta eri tutkinnonosasta. (Keski-Pohjanmaan Koulutusyhtymä).

2.2.2 Kengitysopetus Kaustisen Raviopistossa

Syksyllä 2008 Raviopisto sai uudet tilat kengitysopetukselle, kun uusi kengityspaja valmistui. (Keski-Pohjanmaan Koulutusyhtymä). Tammikuussa 2009 aloitti ensimmäinen kengitykseen suuntautunut perustutkintoryhmä, seuraava jo syksyllä 2009 ja kolmas syksyllä 2011.

KUVA 2. Raviopiston kengityspaja valmistui syksyllä 2008

Hevostalouden perustutkinnossa hevostenhoitajaksi opiskelevat nuorisostaan opiskelijat on jaettu pienryhmiin, joilla on pakollisten ja suuntautumisopintojen

aikana vuoroviikoin työssäoppimisessa tallivuoro, valjastöitä ja kengitystä. Valinnaisten opintojen aikaan viimeisenä opiskeluvuotena opiskelijoilla on mahdollisuus valita enemmän kengityskursseja.

Aikuisopiskelijoilla on lähiopetusta eli lähijaksoja kerran kuukaudessa kahdesta kolmeen päivää kerrallaan opiskeltavasta tutkinnosta riippuen. Perustutkinnon opiskelijoilla lähiopetusta on kolme päivää kerrallaan, jolloin ensimmäinen päivä on suuntautumisesta riippumatta kaikille yhteisiä pakollisia opintoja, ja seuraavat kaksi päivää suuntautumisen ja valinnaisen mukaisia opintoja. Kengityksen suuntautumisekseen valinneilla opiskelijoilla on neljän pakollisen opintokokonaisuudet lisäksi neljä kengitykseen suuntautuvaa kokonaisuutta, ja kengityksen opetusta on erittäin paljon.

Kengityksen opetuksesta Kaustisen Raviopistossa vastaavat kaksi kengityksen ammattitutkinnon omaavaa ja ammatikseen hevosia kengittävää alan ammattilaista. Molemmat osallistuvat etenkin aikuisopiskelijoiden kengityksen opetukseen, mutta nuorisoasteen kengityksen opetus on lähinnä yhden opettajan vastuulla. Tarpeen tullen myös nuorisoasteen kengityksen opetuksessa on mukana toinen opettaja. Kengityksen vastuuopettajien lisäksi Raviopiston henkilökunnassa on muitakin kengitystaitoisia, muun muassa tallimestareita sekä teoriapuolen opettajia.

Kengityspaja antaa loistavat puitteet kengitysopetukselle. Pajassa on mahdollista kengittää neljää hevosta kerrallaan, lisäksi tiloista löytyvät luokkahuone ja tularityötila. Kaustisen Raviopisto sijaitsee Nikulan Ravikeskuksessa, jossa on oppilaitoksen kahden oman tallin lisäksi kolmen ammattiravivalmentajan tallit eli yhteensä noin 170 hevosta. Lisäksi pelkästään Nikulan kylän alueella on useita yksityistalleja, ja koko Perhonjokilaakso on tunnettua hevostalousaluetta. Molemmat kengityksen opettajat sekä yksi tallimestarit kengittävät hevosia laajalla alueella, joten heillä on hyvät kontaktit saada hevosnomistajia tuomaan hevosiaan pajalle opiskelijoidenkin kengitettäväksi. Ravikeskuksen alueella toimii myös hevosklinikka, jonka kautta saadaan toisinaan esimerkiksi sairaskengitystapauksia opiskelijoiden nähtäväksi.

Opiskelijoiden määrä Kaustisen Raviopistossa, kuten muissakin alan oppilaitoksissa, vaihtelee vuosittain. Syksyllä 2011 Kaustisen Raviopistossa opiskelijoita oli kaikkineen noin 80, ja vuosittain määrä vaihtelee sen molemmin puolin. Pääasiassa oppilaitos on keskittynyt tarjoamaan nuorisoasteen opetusta, tarjoten aikuisille lähinnä yhden perus- ja ammattitutkintoryhmän vuosittain. Syksyllä 2010 oli poikkeuksellinen tilanne, sillä käynnissä oli samaan aikaan yksi ammattitutkintoryhmä sekä kolme eri aikaan aloittanutta perustutkintoryhmää. Samana syksynä aloitti lisäksi yli kahdenkymmenen opiskelijan nuorisoryhmä, mikä aiheutti hieman ongelmia opetuksen suunnittelussa ja toteutuksessa, samoin kengitettävien hevosten hankkimisessa. Syksyllä 2011 Raviopistolla on nuorisoasteen ryhmien lisäksi yksi päättävä ja yksi aloittava aikuisryhmä.

3 ERILAISIA OPPIMISTYYLEJÄ

Oppimistyyliä ovat persoonallisia ja aina yksilöllisiä tapoja ottaa vastaan, prosessoida ja palauttaa mieleen informaatiota. Jokainen meistä hankkii tietoa ja muistaa asioita aistiemme kautta. Yksilöllisesti jokin aisteista on usein toista dominoivampi. Se, mitä aistikanavaa kulloinkin parhaiten hyödyntää, on hyvin yksilöllistä. Toinen oppii kuullessaan, toisen tarvitsee nähdä itse oppiakseen. Mikäli yksilöllä on useampi vahva aistikanava, oppiminen on helpompaa kuin vain yhteen aistiin tukeutuminen. Aisteihin perustuvia oppimistyyliä on kolmenlaisia: auditiivinen (kuuloaistiin perustuva), visuaalinen (näköaistiin perustuva) ja kinesteettinen (koko vartaloon perustuva) oppimistyyli. (Jyväskylän yliopiston kielikeskus, 2011).

3.1 Auditiivinen oppiminen

Auditiivisen oppimisen kohdalla esitellään lähinnä auditiivis-verbaalisen tyylin opiskelijoita. Heille sopivat parhaiten informaation esittäminen ääneen, puhumalla. Teoriatunneilla he sekä kuuntelevat että osallistuvat keskusteluihin mielellään. Tämän tyylin opiskelijat oppivat parhaiten vuorovaikutuksessa muiden kanssa, sekä kuunnellen että keskustellen. (Tuomola & Maijanen 1999.)

3.2 Visuaalinen oppiminen

Visuaalinen oppiminen voidaan jakaa visuaalis-verbaaliseen, ja visuaalis-nonverbaaliseen tyyliin. Visuaalis-verbaalisen tyylin omaavat opiskelijat oppivat parhaiten luettavaa visuaalista tietoa. Luokkahuoneessa tapahtuvassa teoriaopetuksessa heille sopivat visuaaliset esitysvälineet kuten Powerpointesitykset. Tämän tyylin opiskelijat sekä hankkivat mielellään tietoa kirjoista että myös tekevät muistiinpanoja. (Tuomola & Maijanen 1999.)

Visuaalis-nonverbaalisen tyylin omaaville opiskelijoille sopii parhaiten tiedon esittäminen visuaalisesti ja kuvallisessa muodossa. Teoriatunneilla heille sopii opetus filmien, videoiden ja kaavioiden avulla. He pitävät kirjoista, joissa tieto on

esitetty kuvin. Tällaisissa oppijoissa on paljon taiteilijoita ja arkkitehteja, ja heidän joukkoonsa voisi ajatella sopivan myös kengityso opiskelijoita. (Tuomola & Maijanen 1999.)

3.3 Kinesteettinen oppiminen

Kinesteettis-taktilisen eli kosketus-lihasaistimustyylin opiskelijat oppivat parhaiten saadessaan tehdä työtä käsillään. Heidän voisi ajatella olevan enemmän käytännönihmisiä, jotka vaativat teorianeillekin jotain niin sanotusti käsillä kosketeltavaa. He esimerkiksi oppivat uudet materiaalit parhaiten saadessaan kosketella ja kokeilla niitä. Kosketus-lihasaistimustyylin opiskelijat oppivat parhaiten fyysisesti aktiivisissa opetustilanteissa. (Tuomola & Maijanen 1999.) Kengityksen opiskelijat sopivat pääsääntöisesti erittäin hyvin tämän tyylin opiskelijoiksi.

3.4 Erilaiset kengityksen opiskelijat

Hevostalouden perustutkintoon hakeutuvat nuorisosta opiskelijat ovat useimmiten vasta peruskoulun päättäneitä, omaa tietään hakevia nuoria. Nuoret eivät useinkaan vielä tiedä, mitä haluavat tulevaisuudelta ja osa opiskelijoista opiskelee hevostalouseläälle pohtiakseen tulevaisuudensuunnitelmia tai syventääkseen hevosharrastustaan. Hevostalous on hyvin käytännönläheinen ala ja usein hevosalan opiskelijat ovat hyvin lahjakkaita juuri käytännön töissä. Tästä seuraa, että usealle on helpointa omaksua asioita tekemällä (kinesteettinen oppimistyyli). Itse kengitystyö on kädentaitoja vaativaa fyysistä työtä hevosen kanssa, joten sitä ei ole käytännössä mahdollista oppia kirjoista tai ainoastaan katselemalla. Kengitystyöhön liittyy olennaisesti myös paljon teorianeetoutta, jota kengittäjä joutuu soveltamaan kengitystyössään. Tietojen ja taitojen yhdistämisessä voidaan käyttää opetusmenetelminä soveltavia harjoitustehtäviä, joissa teoriaopintoja sovelletaan käytännön työhön tai esimerkkeihin. Kaikissa harjoitustöissä tulisi muistaa käytännönläheisyys.

4 OPETUSPROSESSIIN VAIKUTTAVIA PERIAATTEITA

Hyvältä opettajalta edellytetään kykyä hahmottaa työskentelyprosessin kokonaisuus ja nähdä yksittäiset työskentelymenetelmät ja opetustekniikat kokonaisuutta palvelevina yksityiskohtina. Joskus opettajan on hankala nähdä opetusprosessia kokonaisuutena, sillä kokonaisuus voi hämärtyä yksityiskohtien viidakkoon. Opettajalta edellytetään paljon muutakin kuin vain aiheeseen ja tilanteeseen sopivien työtapojen valintaa ja aiheen käytännön hallintaa. Pää tavoitteena on saada aikaan sellainen työskentelyprosessi, jonka tuloksena syntyy tavoiteltua oppimista. (Vuorinen, I. 1995, 39)

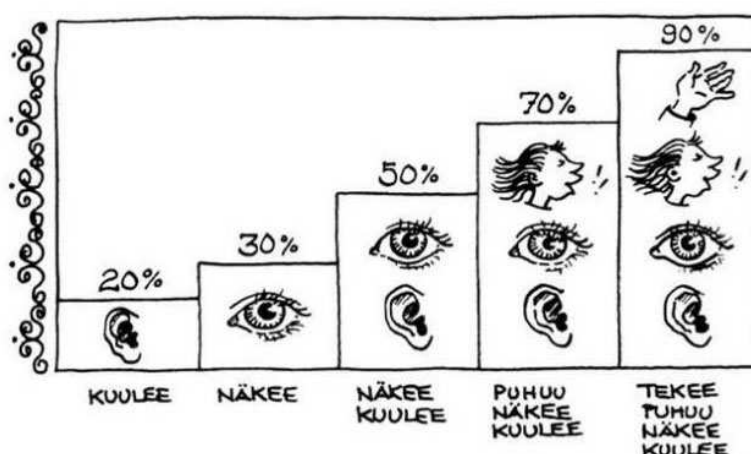
”Opetusperiaatteiksi kutsutaan sellaisia opetusprosessiin vaikuttavia periaatteita, jotka oleellisesti vaikuttavat motivaation säilymiseen ja tulosten saavuttamiseen, vaikka ne ovat suhteellisen riippumattomia opetuksen tavoitteista ja menetelmistä. Niiden tehtävänä on erityisesti auttaa opettajaa kokonaisuuden hahmottamisessa ja arvioinnissa” (Peltonen, M. 1981, 207). Viisi keskeisintä periaatetta käytännön opetustyössä ajatellaan olevan *havainnollistaminen ja konkretisointi, aktivointi, vaihtelu, yhteistoiminta ja yksilöinti sekä palaute*. Muita tärkeitä periaatteita voidaan ajatella olevan muun muassa *soveltaminen, kertaus, harjoitus ja luovuus*. (Vuorinen, I. 1995, 40)

Opetusperiaatteita voidaan käyttää hyödyksi opetuksen suunnittelussa ja arvioinnissa. Jo yhden opetusperiaatteen huomiotta jättäminen voi estää tai hankaloittaa oppimista tai aiheuttaa konfliktitilanteita, joissa oppimistyörauha häiriintyy. Jos esimerkiksi nuorten parissa unohtaa työtapojen vaihtelun ja aktivoinnin, voi opiskelijoiden motivaatio loppua hyvin nopeasti. Tästä voi seurata esimerkiksi väsymistä ja hälinää, joka ei johda toivottuun oppimiseen. (Vuorinen, I. 1995, 40)

4.1 Havainnollistaminen ja konkretisointi

Oikean abstraktiotason valinta on yksi tärkeimmistä oppimisen edellytyksistä. Sen valinta on jatkuvaa kompromissien tekemistä. Tavoitteena on järjestää omaksumisen kannalta optimaalinen abstraktiotaso suhteessa asiaan, ryhmään, aikaan ja resursseihin. Tavoitteena ei ole mahdollisimman konkreettinen ja pikkutarkka opettaminen. Usein opettajat kokevat ongelmalliseksi nimenomaan sen, että he joutuvat tyytymään liian korkeaan abstraktiotasoon ajan ja resurssien puutteen vuoksi. (Vuorinen, I. 1995, 41)

Havainnollistaminen korostaa aistihavaintojen merkitystä opetuksessa. Hyvä ja havainnollistava opetus käyttää hyväksi eri aistien oppimiskanavia, eli kuuloa, näköä, tuntoa, hajua ja makua. Mitä pienempi yhteys aistihavaintoihin saadaan, sitä epähavainnollisempaa opetus on. *Konkreettista* opetus taas on silloin, kun opetettava asia on lähellä elettyä todellisuutta. Opitut asiat saavat kokemusten avulla tajuttavia sisältöjä. Joissakin tilanteissa opetus voi olla hyvin havainnollista ja liikkua korkealla abstraktiotasolla tai se voi olla epähavainnollisenakin hyvin konkreettista. Esimerkiksi tarinat ja kertomukset opetuksen välineenä voivat hyvin konkretisoida asiaa, vaikka kovin havainnollista opetusta se ei ole (vetoaa ainoastaan kuuloaistiin). (Vuorinen, I. 1995, 43)

KUVA 3. Eri aistien käytön ja oppimistulosten keskinäinen riippuvuus Peltosen mukaan. Kuvan 100 % tarkoittaa oppimisen keskimääräistä maksimitulosta. (Peltonen, M. 1985, 38)

Aikuisen ihmisen oppimisen kannalta tärkeimmät aistikanavat ovat näköaisti, kuuloaisti ja tuntoaisti. Oppimisen kannalta on tärkeätä, että opiskelijat saavat käyttää samanaikaisesti useita aisteja. Oppimisen tehokkuus kasvaa havainnollisuuden kasvaessa. Koska monia opetettavista asioista joudutaan käsittelemään resurssien puutteessa teorian tasolla, yksi tärkeimmistä opettajan työkaluista on opetetun teorian joustava soveltaminen käytäntöön. (Vuorinen, I. 1995, 47 - 49)

Havainnollistaminen soveltuu kengitysopetukseen monin eri tavoin. Havainnollistamista on esimerkiksi se, kun opettaja näyttää käytännön kengitystilanteessa opiskelijoille kuinka kavio vuollaan. Tämän jälkeen opiskelijat voivat itse vuolla yhden kavion opettajan ohjeiden mukaan, ja tietenkin opettajan valvonnassa. Havainnollistamisen keinoksi voidaan laskea myös työtehtävän katsominen videoilta. Video voi olla ulkopuolisen tahon tekemä, tai se voi olla myös opiskelijatyönä tehty. Kaustisen Raviopistossa yksi nuorisoasteen opiskelija teki keväällä 2011 opetusvideon aiheesta hevosen peruskengitys.

4.2 Aktivointi

Opiskelijan aktiivisuudessa on kysymys siitä roolista, jonka opiskelija saa tai ottaa opetuksessa. Usein frontaaliopetuksessa opiskelijalle tarjotaan ainoastaan passiivisen vastaanottajan rooli. Jos vuorovaikutus puuttuu ja muistiinpanojen kanssa on koko ajan kiirettä, tiedon prosessointiin ei jää aikaa eikä aktiivista oppimista tapahdu. Aktivoinnissa on huomioitava erilaiset oppijat ja oppimistyyliä. Oppimistyyliin liittyvä opiskelijan roolin valinta on aina yksilöllistä. Kaikki eivät halua olla aktiivisia osallistujia tai kokeilevia toteuttajia, vaan enemmänkin harkitsevia tarkkailijoita tai loogisia ajattelijoita. Tämän vuoksi erilaisia aktivointityylejä kannattaa käyttää vaihtelevasti. (Vuorinen, I. 1995, 50)

Aktivointia voi tapahtua monella eri tasolla: älyllinen, elämyksellinen ja toiminnallinen aktivointi. Älyllinen aktivointi voi olla älyn, ymmärryksen ja ajattelun avulla toteutettavaa aktivointia, kuten yhteistä pohdiskelua tai ongelmanratkaisutehtäviä. Elämyksellinen aktivointi tarkoittaa tunteen, kokemuksen ja asentei-

den kautta tapahtuvaa aktivointia, esimerkiksi retorisia kysymyksiä, mielipidefoorumeita, väittelyä, vuorovaikutusta, tarinoita ja kokemusten vaihtoa. Toiminnallinen aktivointi taas on välttämätöntä taitojen harjoittelussa. Se voi olla toimintaa, harjoittelua ja käytännön tekemistä. (Vuorinen, I. 1995, 53)

Kengitysopetuksessa aktivoivaa opetusta on nimenomaan käytännön kengitystyö. Opiskelijat kengittävät opintojen alusta asti pääasiassa oikeita hevosia, mutta jonkin verran myös teuraskavioita. Jälkimmäiset ovat turvallisia, sillä niillä ei pääse tekemään vahinkoa elävälle hevoselle. Teuraskavion avulla voidaan tutustua myös kavion sisäosiin, ja toisaalta opettajina toimivat kengityssepät saavat toisinaan hankittua esimerkiksi jostakin kaviosairaudesta kärsineen ja mahdollisesti sen vuoksi lopetetun hevosen kavion. Tällaisia sairaskavioita ei välttämättä tule vastaan kovin usein elävissä kengitettävissä, joten teuraskavio on hyvä keino sairaskengityksen opettelemiseen.

4.3 Vaihtelu

Opetusmenetelmien vaihtelu on tärkeätä tylsistymisen ehkäisemiseksi. Ei ole niin hyvää opetusmenetelmää, ettei kohta joku toinen menetelmä olisi parempi. Kukaan ei jaksaa kuunnella monotonista ääntä koko päivää saati päivistä ja viikoista toiseen. Mikäli motivaatio ei ole poikkeuksellisen vahva, kukaan ei periaatteessa jaksaa aktiivisesti kuunnella viittätoista minuuttia pidempään. Opetusmenetelmiä vaihtelemalla voidaan säilyttää opiskelijoiden vireystaso. Ihminen väsyä ja tylsistyy vaihtelun puutteessa, siksi onkin erityisen tärkeätä vaihdella työtapoja, opetuksen sosiaalimuotoa, opetuspaikkaa ja työrupeamien kestoa. Osittain tämä on vaikeaa, sillä usein esimerkiksi työskentelyaikataulu määrääntään työnantajan taholta. Ihmisen aivot eivät toimi lukujärjestyksen tuntijaottelun mukaan, mikä osaltaan vaikeuttaa opetuksen suunnittelua. Joskus oppitunti on liian pitkä teoria-aiheelle tai liian lyhyt siihen, että työskentelymenetelmää voitaisiin vaihtaa kesken tunnin. ”Optimaalisen vaihtelurytmin löytäminen kunkin opetusryhmän kanssa on pitkälle sidoksissa opettajan herkkyyteen reagoida ryhmän sisäisen dynamiikan vaihteluihin”. (Vuorinen, I. 1995, 53–55)

Toisinaan kengityksen, kuten muussakin opetuksessa on järjestetty erikseen käytännön opetus ja teoriaopetus. Opetustilanteet voidaan kuitenkin järjestää myös niin, että ensin pidetään lyhyt teoriaosuus esimerkiksi rengaskengän mer-

kityksestä ja sen tekemisestä, ja sen jälkeen ensin tehdään kenkä ja sitten ken-
gitetään hevonen. Näin opetus on vaihtelevaa, ja opiskelijat pääsevät käyttä-
mään teoriassa oppimaansa saman tien käytännössä.

4.4 Yhteistoiminta ja yksilöinti

Usein oppimista ajatellaan ainoastaan yksilön kannalta. Opetussuunnitelmiin ja
kurssisisältöihin listataan osaamistavoitteita – asioita, joita yksilön tulee hallita
opintokokonaisuuden jälkeen. Kokeissa testataan yksilön henkilökohtaista op-
pimista, tietoja ja taitoja. Työelämän, perhe-elämän ja yhteiskunnallisen toimin-
nan kannalta on kuitenkin hyvin tärkeitä, että yksilöt hallitsevat yhteisöllisiä tai-
toja. Yhteistoimintataitojen harjoittelu valmentaa työelämään ja kehittää muun
muassa vuorovaikutustaitoja tulevien asiakkaiden kanssa. (Vuorinen, I. 1995,
56)

Usein opettajalle on helpointa käyttää työtapoja, joissa hän voi kontrolloida op-
pimisen etenemistä. Tällaisia työtapoja ovat muun muassa yksilölliset tehtävät
ja perinteinen luokkaopetus. Pienryhmätyöskentelyssä vastuu oppimisesta on
enemmän opiskelijoilla itsellään, jolloin opettaja voi heikommin kontrolloida yk-
sittäisen opiskelijan oppimista. Parhaiten työelämään ja elämään yleensä val-
mentaa kuitenkin yhteistoiminta toisten opiskelijoiden kanssa. (Vuorinen, I.
1995, 57)

Opetuksen yksilöinnissä on huomioitava eri yksilöiden oppimiskyky, oppimisha-
lu, elämäkokemus sekä ongelmat ja tavoitteet. Opetusmenetelmät ja -tehtävät
sekä oppimateriaali on voitava suunnitella tai muuntaa ryhmälle ja yksilöille so-
piviksi. Oppimateriaalissa voi esimerkiksi olla perustason tietoa kaikille opiskeli-
joille ja lisätehtävää tai lisämateriaalia niille, jotka haluavat paneutua asiaan sy-
vemmin. Tehtävien vaikeusasteiden tulee olla vaihtelevia niin, että jokainen ky-
kenee opiskelemaan omien edellytystensä pohjalta. (Vuorinen, I. 1995, 58)

Koska opiskelijaryhmät ovat usein hyvin heterogeenisiä aiempien tietojen ja
taitojen sekä opiskeluvaikeuksien suhteen, työtapojen ja tehtävien vaikeus-
asteiden vaihtelu tuottaa opettajalle usein päänvaivaa. Yhden opiskelijan heikompi

suorituskyky tai passiivisuus ei saa olla esteenä toisen huippusuoritukselle. Käytännössä usein kuitenkin törmäämme opetuksessa ongelmaan, että opetus etenee heikoimpien ehdoilla, jolloin parhaan suorituskyvyn omaavat opiskelijat kokevat opetuksen turhauttavana ja hitaana. Tasapainottelu sopivan tehtävämäärän ja vaikeusasteiden välillä on jatkuvaa tasapainottelua. Toisaalta ryhmitöissäkin erilaiset oppijat ja yksilöt samaan ryhmään sijoittamalla luodaan tilanne, joissa jokaisen ryhmän jäsenen on opetettava yhteistyötaitoja ja joustavuutta ryhmän sisällä.

Kengitysopetuksessa käytetään pääasiassa pienryhmiä etenkin käytännön kengitysharjoituksissa. Kaustisen Raviopiston kengityspajaan mahtuu kerrallaan neljä hevosta, ja jokaista hevosta kohti mieluiten yksi tai kaksi opiskelijaa. Toisinaan opiskelijoita on enemmän, mutta silloin osa opiskelijoista joutuu odottamaan pitkiäkin aikoja, mikä ei ole toivottavaa. Pien- tai pariryhmätyöskentelyssä voidaan huomioida opiskelijoiden taidot, ja laittaa pareiksi samantasoisia sekä antaa tietyn tasoisille opiskelijoille tietynlainen hevonen kengitettäväksi.

4.5 Palaute

Molemminpuolinen palaute oppilaiden ja opettajan välillä on tärkeitä kaikkien kehittymisen kannalta. Opiskelija tarvitsee palautetta kyetäkseen suhteuttamaan omaa oppimistaan ja opettaja taas tarvitsee palautetta kehittääkseen omia taitojaan ja parantaakseen opetuksen tuloksia. Palaute sisältää molemmin puolin usein myös kipeitä ja kriittisiä asioita, eikä palautteen antaminen ja vastaanottaminen ole aina helppo asia. Pieleen menneiden kokeiden jälkeen on usein ikävää antaa palautetta, että opiskelijat eivät ole oppineet asiaa tai opettajan kannalta ei ole mukavaa saada palautetta opiskelijoilta, että opetus on ollut tylsää tai väsyttävää. Palautetta voi kuitenkin saada ja antaa hyvin monilla eri tavoin. Tärkeintä on tehdä havaintoja avoimin mielin ja käyttää opiskelijaryhmän apua havaintojen tulkitsemiseen. (Vuorinen, I. 1995, 59)

Usein palautetta annetaan tai kerätään opintokokonaisuuden lopussa palautekyselyn tai kokeen/tentin muodossa. Opintokokonaisuuden lopussa annettu palaute vaikuttaa kyllä opettajan myöhempään työskentelyyn, mutta kyseistä ryh-

mää se ei enää auta millään tavalla. Lyhyet palautekeskustelut tuntien alussa (tai vaihtoehtoisesti kirjallinen palautelomake) ja opintokokonaisuuksien välissä auttavat sekä oppilaita että opettajaa, ja palaute voidaan hyödyntää vielä opintokokonaisuuden jatkuessa. (Vuorinen, I. 1995, 61)

Kaustisen Raviopistossa kengityksen opettajat antavat yleensä palautetta opiskelijoiden käytännön kengittämisestä välittömästi ja jatkuvasti kengitystyön edetessä. Se on välttämätöntäkin, ettei hevonen tule vuoltua tai kengitettyä väärin.

5 KENGITYSOPETUKSEN ERITYISPIIRTEET JA OPINTOKOKONAISUUDET KAUSTISEN RAVIOPISTOLLA

Ammattitaitoinen hevosen kengittäjä tarvitsee työssään paljon muutakin kuin vasaran ja nauvoja. Hevosen kengittäminen vaatii erinomaista tietämystä muun muassa hevosen anatomiasta ja fysiologiasta, kaviomekanismista, jalka-assennoista ja niiden vaikutuksista jalkojen liikeratoihin sekä myös erilaisista jalka- ja kaviosairauksista. Tämän lisäksi kengittäjän on tunnettava hevosen käyttäytymistä, osattava oikeat ja turvalliset työmenetelmät niin itse hevosen kengittämisessä kuin myös kengitysmateriaalin työstämisessä. Kengittäjän ammattitaitovaatimukset ja arviointiperusteet on kuvattu opetushallituksen Hevostalouden perustutkinnon opetussuunnitelmassa. Kengityksen suuntautumisvaihtoehdon tutkinnon osien ammattitaitovaatimukset ja arviointiperusteet löytyvät liitteestä 1.

Hevosen kengitystaito on siis kokonaisuuden hallintaa, johon ei riitä ainoastaan etevä työkalujen käyttötaito, vaan tarvitaan myös laajaa tuntemusta hevosesta kokonaisuutena. Kengittäjän ammatissa tarvitaan myös yrittäjänä toimimisen perustietojen hallintaa. Tämän vuoksi kengitysopetus ei voi keskittyä ainoastaan kengityksen käytännön opettamiseen, vaan siihen sisältyy myös laaja paketti opetusta kengityksen teoriasta.

Kaustisen raviopistolla kengityksen suuntautumisen tutkinnon osat ovat seuraavat (Kaustisen raviopisto (b), 2012):

5.1 Hevosen kengitystarpeen arvioiminen 10 ov

- Kavion vuolu
 - o Tavoitteet: Opiskelija osaa hoitaa ja vuolla hevosen kaviot sen iän ja käyttötarkoituksen mukaan. Opiskelija ottaa huomioon hevosen kavion anatomian ja fysiologian kavion vuolemisessa. Opiskelija käsittelee hevosta rauhallisesti kengitystilanteessa.
 - o Sisältö: Kavion hoito, vuolu, kavion ja jalan anatomia.

- Jalka-asennot ja liikkeet
 - o Tavoitteet: Opiskelija tunnistaa jalka-asennot ja liikeradat ja osaa arvioida hevosityksilöä.
 - o Sisältö: Jalka-asennot ja liikkeet
- Kaviosairaudet ja sairaskengitys
 - o Tavoitteet: Opiskelija osaa antaa ensiapua kaviovammoissa. Opiskelija osaa arvioida kaviovamman- tai sairauden vakavuuden ja käyttää alan asiantuntijoita (eläinlääkäri, kengitysseppä) sairaskengitystapauksissa. Opiskelija osaa toimia eläinlääkärin tai kengitysseppän antamien ohjeiden mukaan.
 - o Sisältö: Ensiapu kaviovammoissa, yleisimmät kaviosairaudet, varsojen jalka-asentojen korjaaminen, kavion paikka-aineiden hallinta, verkostoituminen hevosalan toimijoiden kanssa (eläinlääkärit, hierojat, kengitysseppät)

5.2 Kengittäminen 10 ov

- Kengän muotoilu ja kiinnitys
 - o Tavoitteet: Opiskelija muokkaa eri materiaaleista valmistettuja kenkiä erilaisia käyttötarkoituksia varten. Opiskelija osaa sovittaa ja kiinnittää kengän.
 - o Sisältö: Kengän muotoilu ja takomisen työvälineet, sovittaminen, naulaaminen, viimeistely ja työn jäljen arviointi
- Kengityksen eri vaiheet
 - o Tavoitteet: Opiskelija suoriutuu kaikista kengityksen työvaiheista.
 - o Sisältö: Työsuunnitelma, perustyökalut, muotoilu, sovitus, kiinnitys, viimeistely, työn jäljen arviointi, erilaisten kenkien vaikutus liikkeisiin

5.3 Kengitysmateriaalin työstäminen ja kengittäjänä toimiminen 10 ov

- Kengittäjänä toimiminen
 - o Tavoitteet: Opiskelija osaa toimia kengittäjäyrittäjänä laadukkaasti, verkostoitua ja pitää yllä työkykyä sekä toimia kengitystyössä kestävä kehityksen mukaan. Opiskelija tuntee alan keskeisimmät

säädökset ja osaa palvella asiakkaita. Osaa markkinoida kengityspalveluitaan, edistää kengitysalan tunnettavuutta ja imagoa.

- Sisältö: Kengittäjä yrittäminen, verkostoituminen, työkyky. Kurssilla järjestetään kengityskilpailut (suunnittelu, markkinointi, toteuttaminen). Kengittäjäyrittäjän vierailu, Suomen Kengityssepät ry:n edustajan luento tms.
- Materiaalin hallinta ja työstö
 - Tavoitteet: Opiskelija osaa valita, hankkia ja työstää erilaisia kengitysmateriaaleja. Opiskelija osaa takoa ja hitsata peruskenkiä.
 - Sisältö: Kengän taonta, hitsaus, sähkö- ja kaasutyökalujen käyttö, tulityökortti, kengitysmateriaalintuntemus. Kurssin aikana suoritetaan tulityökortti.

6 OPETUSMENETELMÄT MONIPUOLISTAVAT OPETUSTA

Opetusmenetelmät ovat opetuksen toteuttamis- ja työtapoja ja niiden tulisi edistää opiskelijan oppimista. Opetusmenetelmän sosiaali- ja ilmaisumuodolla sekä vuorovaikutuksen muodolla opettaja organisoii opetusta sekä aktivoi ja motivoi opiskelijoita. Opetusmenetelmiä on paljon ja niiden onnistunut käyttö riippuu mm. kurssin tavoitteista sekä opettajan opetustaidoista ja -tyylistä. (Hyppönen 2004, 3).

Taitava opettaja osaa valita tarkoituksenmukaiset opetusmenetelmät kullekin opittavalle aiheelle. Hän hallitsee myös paljon erilaisia menetelmiä. Vaihteleva opetusmenetelmien käyttö lisää opettajan ja opiskelijoiden vuorovaikutusta ja parantaa oppimisprosessia, sillä vaihtelevuudella otetaan paremmin huomioon erilaiset oppimistyyli. Hyvä opetusmenetelmä lisää opiskelijoiden motivaatiota ja yhteisöllisyyttä ja antaa palautetta sekä opettajalle että opiskelijoille. (Knuuttila, M. & Virtanen, A. 2001, 11–12)

6.1 Ajattelutaitoihin liittyvät menetelmät

Ihminen käyttää oppimisessa, ja toimintansa ohjaamisessa ylipäätään, ympäristöstään ja itsestään muodostamia representatioita eli tietoedustuksia. Erilaisia ajattelun taitoja ovat muun muassa asioiden vertailu, havaitseminen, sisäistäminen sekä tosiasioiden ja periaatteiden soveltaminen uusissa tilanteissa. Ajattelun taidot voidaan jakaa luovaksi ja kriittiseksi ajatteluksi sekä ongelmanratkaisun taidoiksi. (Heikkilä & Rönkkö. 2006).

Sveitsiläisen professori Hans Aeblin mukaan opetus voidaan jakaa kahteentoista perusmuotoon. Näistä ainakin viisi on suoraan johdettavissa ajattelutaitoihin liittyviksi opetusmuodoiksi: kertominen ja selostaminen, demonstraatio, havainnointi ja tarkkailu, yhdessä lukeminen sekä kirjoittaminen. (Aebli. 1991, 35-177).

Ajattelutaitoihin liittyviä opetusmenetelmiä ovat Heikkilän ja Rönkön mukaan esimerkiksi käsitekartan laatiminen, kirjoittamalla oppiminen, raporttien ja ohjei-

den kirjoittaminen, haastattelu ja väittely. (Heikkilä & Rönkkö. 2006). Käsittelemme näistä tarkemmin kirjoittamalla oppimista sekä raporttien ja ohjeiden kirjoittamista.

6.1.1 Kirjoittamalla oppiminen

Etenkin korkeakoulu ja yliopisto-opetuksessa käytetään opiskelijan ajattelua ja ajattelutaitoa kehittävästä oppimismenetelmästä eniten kirjoittamalla oppimista. Se sopii hyvin teoreettisen tiedon ja tietämyksen ajattelumenetelmäksi. Toisaalta se voidaan mieltää myös tekemällä oppimiseksi: kirjoittamalla oppii sekä kirjoittamaan että prosessoimaan ajatuksiaan. Kirjoittamalla oppiminen sopii niin itseopiskeluun kuin suuremmillekin ryhmille. Se sopii parhaiten audiitiivisille opiskelijoille, mutta tekemällä oppimisen ansiosta myös kinesteettisille opiskelijoille. (Heikkilä & Rönkkö. 2006).

Kirjoittamalla oppimisen tärkeimmät resurssit ovat tekstin tuottamisvälineet, ja toisaalta myös tekstin tuottamiselle soveltuva opetustila. Yksinkertaisimmillaan tekstin tuottamiseen tarvitaan kynä ja paperia, mutta nykyään yhä useammin tekstiä tuotetaan tekstinkäsittelyohjelmalla. (Heikkilä & Rönkkö. 2006). Opiskelijat voivat oppia kirjoittamalla luennoitsijan esityksestä tai keräämällä tietoa esimerkiksi internetistä ja kirjallisuudesta.

6.1.2 Raporttien ja ohjeiden kirjoittaminen

Raporttien ja ohjeiden kirjoittaminen on kirjoittamalla oppimisen tapa lähestyä käytännön työtehtäviä vaihe vaiheelta. Myös tämä tapa soveltuu erinomaisesti niin itseopiskeluun kuin suuremmillekin ryhmille. (Heikkilä & Rönkkö. 2006). Raporttien kirjoittaminen käy parhaiten tiedonkäsittelyohjelmalla, jolloin tekstiä on helppo lisätä ja muokata, ja se myös voidaan helposti esimerkiksi ryhmätöissä lähettää opiskelijalta toiselle, ja valmiina palauttaa opettajalle tai sähköiseen opiskeluympäristöön.

Yksinkertaisin tapa kirjoittaa raportti on esitellä jonkin käytännön työn työkokonaisuus. (Heikkilä & Rönkkö. 2006). Kaustisen Raviopiston kengityksen opiskelijat esimerkiksi laativat opintojensa aikana kattavan raportin työssäoppimisena kengittämistään hevosista. Heikkilän ja Rönkön mukaan raportti sisältää yleensä kirjoittajan omia johtopäätöksiä, mikä toteutuu myös kengityksen opiskelijoiden raporteissa, joissa he pohtivat muun muassa kengitystapahtumien onnistumista, kengitysolosuhteita sekä omaa osaamistaan ja kehittymistään.

Raportin kaltainen käytännön tapahtuman kuvaus on ohjeiden kirjoittaminen. (Heikkilä & Rönkkö. 2006). Jonkin käytännön työn ohjeiden laatimisella opiskelija voi samalla selventää kyseessä olevaa prosessia itselleen.

6.2 Tekemällä oppiminen

Ensimmäisiä, ja varmasti luontaisin oppimismenetelmä ihmiselle, on tekemällä eli toiminnasta oppiminen. Opimme tekemällä jo lapsina, matkimalla. Tekemällä oppiminen on hyvä opittavan asian havainnollistamiskeino: kokeillaan, harjoitellaan ja tutustutaan opetettavaan asiaan. (Heikkilä & Rönkkö. 2006). Aebelin kahdessatoista opetuksen perusmuodossa on ajattelutaitoihin liittyvien muotojen lisäksi toimintaan, tekemiseen liittyviä perusmuotoja, kuten toiminnan oppiminen, tekeminen, harjoittelu ja kertaus sekä asioiden soveltaminen ohjatusti ja itsenäisesti. (Aebli. 1991, 195-393). Erityisesti ammatillisessa koulutuksessa painotetaan tekemistä ja tekemällä oppimista teoriaopetusta enemmän. (Heikkilä & Rönkkö. 2006). Etenkin perustutkintojen uudet opetussuunnitelmat painottavat käytännön opetuksen eli tekemällä oppimisen merkitystä. Ammatillisiin opintoihin liittyy aina työpaikalla tapahtuvaa tekemällä oppimista eli työssäoppimista. (Heikkilä & Rönkkö. 2006).

Tekemällä oppiminen sopii parhaiten kinesteettisille oppijatyypeille. Se sopii hyvinkin erilaisiin opetusympäristöihin ja erilaisille sekä erikokoisille ryhmille. Parhaiten tekemällä oppiminen sopii yksilö-, pari- tai pienryhmätyöskentelyyn. Opetustilaksi käyvät luokka tai työpaikka, jossa on tarvittavat olosuhteet ja välineet, kuten esimerkiksi työkalut. (Heikkilä & Rönkkö. 2006).

Tekemällä oppimisen menetelmiä ovat työtehtävät aidossa työelämätilanteessa sekä niitä vastaavat harjoitustehtävät. Näissä tilanteissa opiskelijat pääsevät itse tekemään ja kokeilemaan, myös epäonnistumaan. Virheistä oppimiseen tarvitaan opettajan apua, sillä ilman palautetta ja opastusta opiskelija ei välttämättä opi tekemään asiaa oikein. (Heikkilä & Rönkkö. 2006).

Tekemällä oppimista voidaan tehdä kahdella tavalla. Yksi tapa on näyttää opiskelijoille ensin demonstraationa kuinka työ tehdään, jonka jälkeen he pääsevät itse kokeilemaan. Toinen tapa on antaa opiskelijoiden ensin tehdä tai yrittää tehdä työtehtävä itse. Jos opiskelijalla on ongelmia tehtävän suorittamisessa, tai hän ei osaa sitä, asia opetetaan. Jos opiskelija sen sijaan osoittaa hankkineensa tarvittavan osaamisen jo muualla, asiaa ei tarvitse enää opettaa uudelleen. Tätä kutsutaan ongelmälähtöiseksi oppimiseksi, jossa ongelmana on annettu työtehtävä. (Heikkilä & Rönkkö. 2006).

6.2.1 Harjoitustehtävät

Harjoitustehtävät ovat tehtäviä, joita tekemällä opiskelijat harjoittelevat tiettyjen työtehtävien tekemistä. Tehtävät ovat tekemispaikan mukaan joko oppilaitoksen tunneilla tehtäviä harjoitustehtäviä, kotitehtäviä (etätehtäviä) tai ne voidaan toteuttaa työpaikoilla työssäoppimisjaksoilla tai esimerkiksi oppisopimuskoulutuksessa. Harjoitustehtävät sopivat hyvin niin yksilö- kuin erikokoisten ryhmien opetukseen. Tehtävien avulla voidaan huomioida erilaisten opiskelijoiden tarpeet ja oppimiskyvyt. (Heikkilä & Rönkkö. 2006).

Tekemällä oppimisen tavoin harjoitustehtävien tekeminen vaatii sopivat tilat ja välineet työn tekemiseen. Jos tehtävä tehdään kotona, opettajan on varattava aikaa tehtävien tarkistamiseen ja palautteen antamiseen opiskelijoille. Tehtävä ei ole tarkoituksenmukainen ilman palautetta. (Heikkilä & Rönkkö. 2006).

Opiskelijalle tulee antaa harjoitustehtävästä selkeä ohje joko suullisesti tai kirjallisesti. Tehtävänannossa tulee käydä esille mitä suorituksia opiskelijalta vaaditaan, ja millä aikataululla tehtävä tulee tehdä ja palauttaa. Opiskelijalle täytyy tuoda selväksi onko tehtävä pakollinen tai mahdollisesti vapaaehtoinen tehtävä.

Tehtävälle annetun aikataulun tulee olla opiskelijan edellytyksiin nähden sopiva. Aikaa tulee olla riittävästi, mutta liian pitkää aikaa tehtävän tekemiselle ei kannata antaa, sillä silloin tekemistä vain siirretään. Tehtäviä tulisi jaksottaa sopivalle tiheydelle opintojen aikana, jolloin vältetään tehtäväruuhkaa. (Heikkilä & Rönkkö. 2006).

Harjoitustehtävät teettävät työtä myös opettajalle. Etenkin pakollisista tehtävistä kannattaa pitää kirjaa, mitä tehtäviä on jaettu, kuka on palauttanut tehtävän ja kuka ei. Opettajan tulee muistuttaa opiskelijoita palauttamatta olevista tehtävistä. (Heikkilä & Rönkkö. 2006). Toisaalta etenkin aikuisopiskelijoiden osalta vastuuta on annettava myös opiskelijoille itselleen, heillä on velvollisuus pitää kirjaa heille annetuista ja palauttamistaan tehtävistä.

Harjoitustehtäväksi voidaan katsoa esimerkiksi opiskelijoiden lähijaksolla tekemät kengitystyöt, tai etäjaksoilla työssäoppimiseksikin laskettavat kengitystyöt lähijaksojen ulkopuolella.

6.2.2 Tutustumiskäynnit

Tekemällä oppimisen yhtenä tapana voidaan pitää erilaisia tutustumiskäyntejä ja opintomatkoja. Heikkilän ja Rönkön mukaan matkat kannattaa järjestelyiden ja matkustamiseen kuluvan ajan vuoksi ajoittaa lukuvuoden tai jaksojen loppuun, ja toteuttaa useammassa kohteessa käymisiä samaan yhteyteen. (Heikkilä & Rönkkö. 2006). Kohteesta ja mahdollisuuksista riippuen niiden järjestäminen tuo kuitenkin vaihtelua opiskeluun mihin aikaan tahansa toteutettuna. Tutustumiskäynnit sopivat erinomaisesti kaikenlaisille ja kaikenkokoisille opiskelijaryhmille, erityisesti kinesteettisille ja visuaalisille oppijoille. (Heikkilä & Rönkkö 2006).

Tutustumiskäynnit tuovat mielekästä vaihtelua oppimismenetelmiin. Käyntien tulee, tai kannattaa olla tavoitteellisia. Opettaja voi antaa opiskelijoille ennen tutustumiskäyntiä kysymyksiä, joihin käynnin aikana pyritään löytämään vastauksia. Myöhemmin kannattaa käydä palautekeskustelu, jossa keskustellaan

esimerkiksi käynnin annista eri opiskelijoille sekä mitä hyötyä siitä voidaan ajatella olevan myöhemmälle opiskelulle. (Vuorinen 2001, 185)

Kengitysopetuksessa opiskelijat voitaisiin viedä tutustumiskäynnille esimerkiksi kenkätehtaalle, tai erilaisille talleille tutustumaan eri käytössä olevien hevosten kengitykseen. Jälkimmäiseen tutustumiskäyntiin voitaisiin liittää myös mahdollisuus kengittää erilaisia hevosia. Kaustisen Raviopiston lähiympäristössä on lähinnä ravihevosia. Ratsuja on kengitykseen tarjolla huomattavasti vähemmän, joten kengityso opiskelijat voitaisiin viedä tutustumaan ratsastuskouluun tai muuhun ratsuhevostalliin, jossa he pääsisivät tutustumaan ratsuhevosten kengitykseen. Ratsu- ja ravihevosten kengitys poikkeaa toisistaan monella tapaa, ja myös ratsu- ja ravihevosten kaviot saattavat olla toisistaan poikkeavia.

7 ERILAISIA PIENRYHMÄOPETUSMENETELMIÄ SOVELLETTAVAKSI KENGITYSOPETUKSEEN

Alle on kuvattu pienryhmälle (4-10 hlöä) soveltuvia opetusmenetelmiä ja asetettu esimerkkejä kengityksen aiheisiin liittyen. Menetelmiä voidaan soveltaa niin teoriaopetukseen luokassa kuin myös käytännön opetukseen kengityspajassa. Menetelmät ovat pääosin tekemällä oppimisen tehtäviä ja jo opittua teorian tietoa soveltavia ajatustehtäviä ryhmässä. Kengitysopetus on pääasiassa pienryhmäopetusta, joten siihen voidaan soveltaa hyvin erilaisia opetusmenetelmiä. Perinteistä frontaaliopetusta ei kengitysopetuksen parissa juurikaan suosita, koska opetus painottuu käytäntöön ja soveltaviin harjoituksiin.

7.1 Tilanecase

Tilanecase soveltuu monenkokoisiin ryhmiin. Ryhmän ollessa yli kuusi henkilöä, ryhmä kannattaa jakaa osaryhmiin.

Menetelmän kuvaus

Todellisen ongelmia sisältävän tilanteen kuvaus, jonka opettaja valmistelee etukäteen.

Käyttö

Ammattikohteesta esitetään kirjallisesti, kuvien tai videoiden avulla esimerkkitilanne tai tilanteita, joita ryhmäläiset analysoivat keskustelemalla, analysoimalla faktoja ja puntaroimalla vaihtoehtoja erilaisista malleista ratkaista ongelma. Ryhmät tekevät omat johtopäätöksensä ja päättävät yhdessä oman ratkaisumallinsa. Menetelmä voidaan toteuttaa niin, että eri ryhmille annetaan erilaiset tilanecaset tai niin, että jokaisella ryhmällä on sama tapaus käsittelyssä. Purku tehdään yhteisesti johtopäätökset esitellen ja tilanecaseista keskustellen. Tätä menetelmää voidaan käyttää harjoittamaan ongelmien analysointia. Se opettaa soveltamaan jo aiemmin opeteltua tietoa käytäntöön. (Ellä & Heikkinen, 2011)

Esimerkkejä

- Sairaskengitys, kaviosairaudet kuvina – miten kengitetään?
- Jalka-asennot ja liikeradat kuvina, videoina tai esimerkkihevosina – miten kengitetään?
- Tapaukset, joissa kuvataan hevosta kokonaisuutena: rakenne, käyttö, liikunta, liikuntaympäristö, vuodenaika.. Kokonaiskengitystarpeen arviointi – miten kengitetään? Mikä on tapauksessa eniten valintoihin vaikuttava asia?
- Ongelmahevoset /-asiakkaat, eläinsuojelutapaukset – kuinka toimit?
- tarinat

7.2 Potutus

Menetelmän kuvaus

Potutus-menetelmässä ryhmäläiset ovat samassa tilassa, joka voi olla niin luokka, kengityspaja kuin tallikin. Yksi heittää perunan sekä kysymyksen toiselle opiskelijalle (satunnainen tai määrätty järjestys), joka vastaa. Vastauksen jälkeen hän esittää uuden kysymyksen tai heittää perunan seuraavalle henkilölle, riippuen tehtävänannosta. Perunaa heitellään nopeasti ja vastaukset annetaan lyhyesti ja spontaanisti.

Käyttö

Soveltuu pikakartoitukseen tai kertaukseen päivän päätteeksi päivän aiheesta. Toteuttamistapoja on monenlaisia. Voidaan esimerkiksi keskittyä siihen, mikä päivän aiheessa eniten potuttaa tai mitä positiivisia asioita halutusta aiheesta jäi mieleen. Tehtävään voidaan käyttää jotakin heitettävää ympäristöstä, esimerkiksi harjaa, kaviokoukkua, hevosenkenkää tms. Kysymykset voi keksiä opettaja tai hän voi ohjeistaa rajaamaan kysymykset tiettyyn aiheeseen. Jos vuorossa oleva ei keksi heti uutta kysymystä, opettaja voi heittää välillä kysymyksiä.

Menetelmä voidaan vaihtoehtoisesti toteuttaa myös niin, että jokaiseen kysymykseen vastaa esimerkiksi viisi henkilöä, jonka jälkeen viides keksii uuden kysymyksen teemaan liittyen. Vaihtelua saadaan myös sillä, että välillä lentää potutusperuna ja välillä iloinen hevonen eli otetaan esille joko aiheeseen liittyviä

huonoja tai hyvin asioita. Näin voidaan saada keskusteluun sekä positiivisia että negatiivisia asioita sopivassa suhteessa. Tehtävä kannattaa päättää kun keskustelu on vielä vireää eivätkä opiskelijat ehdi kyllästyä tehtävään. (Ellä & Heikkinen, 2011)

Esimerkkejä

- Tietyn ikäisen varsan onnistunutta tai epäonnistunutta kasvatusta kuvaavien ominaisuuksien havaitseminen
- jalkaterveyden hoito
- eri kenkätyyppien hyvät ja huonot puolet
- hevosen kipeytymiseen tai terveenä pysymiseen vaikuttavat seikat
- kengityksen vaiheet, työskentelyjärjestys, turvallisuus

7.3 Liimalappuajatukset

Menetelmän kuvaus

Ryhmän jäsenet kirjaavat yksin, pareittain tai kolmen hengen ryhmissä ongelmakohtia tai ajatuksia annetusta aihepiiristä liimalapuille. Jokaiseen lappuun kirjoitetaan vain yksi asia. Liimalaput kootaan seinälle tai fläppitaululle. Tämän jälkeen ryhmä käy merkkäämassa väriliimalapuin kolme mielestään oleellisinta lappua. Omia lappuja ei saa valita. Eniten ”ääniä” saaneet aiheet otetaan yhteiseen jatkokäsittelyyn joko avoimella keskustelulla tai toisella menetelmällä.

Käyttö

Tavoitteena on, että ryhmän jäsenet vertaavat omia ajatuksiaan tai omaa toimintaansa toisiin. Ryhmässä saadaan nostettua teemasta korostuneita tai eniten askarruttavia asioita jatkokäsittelyyn. (Ellä & Heikkinen, 2011)

Esimerkkejä

- työskentelyn sujuvuus kengitystyössä
- ajankäytön ja asiakaspalvelun hallinta kengitystyössä
- kengitystyön kokonaisuuden hallinta, mitkä osa-alueet on vahvasti hallussa – mistä halutaan vielä lisäkoulutusta (opetuksen kattavuus ja lisäopetuksen tarve)

- jalan anatomia – eniten kengitykseen vaikuttavat seikat ja niiden merkitys ja huomioiminen

7.4 Ammatilliset nurkat

Menetelmän kuvaus

Opettaja merkitsee tilan nurkat asioilla, esimerkiksi eri hevosroduilla (lämminverinen, kylmäverinen, suomenhevonen) ja sukupuolilla. Opiskelijat saavat perustellusti valita tietyn nurkan, jonne kävelevät. Sen jälkeen opiskelijat voivat muodostaa pareja ja kertoa muille nurkkalaisille perustelunsa nurkan valitsemiseksi. Tämän jälkeen opettaja pyytää valitsemiaan henkilöitä kertomaan koko ryhmälle perustelunsa nurkan valinnasta. Nurkan jäsenet voivat täydentää tarvittaessa.

Tehtävä voidaan suorittaa myös niin, että ensin valitaan nurkka, joka kuvastaa parhaiten henkilön tilannetta hevosten tai kengityksen suhteen esim. viisi vuotta sitten (taidot, harrastuneisuus, kokemus). Tämän jälkeen ohjaaja pyytää siirtymään tämänhetkistä tilannetta kuvaavimman nurkan luokse. Lopuksi siirrytään tulevaisuudessa kiintoisimman vaihtoehdon luokse (yhä harrastaja, ammattikengittäjä, -valmentaja, alalla työntekijänä tms.) tai pyydetään valitsemaan se nurkka, jota muista vaihtoehdoista jatkossa harkitsisi ensimmäisenä.

Käyttö

Ammatillinen nurkka – menetelmää käytetään tiedon jakamiseen ja valintojen perusteluun, uusien ideoiden keräämiseen ja herättelyyn sekä oman kannan selkeyttämiseen. Menetelmää voidaan jatkaa myös niin, että nurkassa oleva ryhmä kirjaa ajatuksensa fläppitaululle ja ne puretaan joko näyttelykierroksena tai opastettuna näyttelykierroksena. (Ellä & Heikkinen, 2011)

Esimerkkejä

- Pohdinta: minä hevosalalla (historia – nykypäivä - tulevaisuus)
- Hevosrotujen ja sukupuolten vertailu kengitystä tai kilpailukäyttöä ajatellen (mistä minä pidän ja miksi – eri rotujen tai sukupuolten hyvät ja huonot puolet)

- jalka-asennot tai jalka- tai kaviosairaudet (minkälaiset valituista jalka-asennoista/sairauksista itse valitsisin mieluiten ravihevoselleni ja kuinka sen kengittäisin/kuinka sitä hoitaisin?)

7.5 Paritarkistus

Menetelmän kuvaus

Opettaja esittelee ryhmälle uuden asian, minkä jälkeen asiaa harjoitellaan yhdessä ja lopuksi ryhmäläiset ratkovat asiaa parityöskentelynä. Vuorotellen toinen parista ratkoo puolet tehtävistä esitellen ja perustellen toisilleen vastauksensa. Jos pari on ratkaisusta eri mieltä, kysytään ensin jonkin toisen parin mielipidettä. Jos epäselvyys jatkuu, kutsutaan opettaja apuun.

Käyttö

Paritarkistus-menetelmää käytetään uuden tiedon omaksumiseen, vuorovaikutus- ja ajattelutaitojen kehittämiseen sekä erilaisten työmenetelmien vaihtoehtojen puntarointiin ja opetteluun. Paritarkistus antaa ryhmäläisille mahdollisuuden keskustella keskenään, perustella omia ratkaisujaan ja auttaa toinen toisiaan. (Ellä & Heikkinen, 2011)

Esimerkkejä

- jalan anatomia, kuvista rakenteiden tunnistaminen
- tilannekuvaukset – kuinka toimin (hevosen ominaisuudet tai erilaiset asiakaspalvelutilanteet)
- käytännön kengitystyö parityönä, tilanteen arviointi ja kengityssuunnitelma, kengittäminen.

7.6 Kiertävä katsaus

Menetelmän kuvaus

Ryhmät tai parit saavat suuren paperiarkin, joka kiinnitetään seinälle. Arkin ylälaitaan merkitään ryhmän aihe. Ryhmällä tai parilla on minuutti aikaa vastata aiheen mukaiseen tehtävään ja kirjoittaa tekstiä arkille. Sen jälkeen ryhmät siirtyvät askeleen eteenpäin, lukevat toisen ryhmän tuotoksen ja keskustelevat sii-

tä. Tähän on aikaa kaksi minuuttia. Sitten ryhmät saavat minuutin aikaa täydentää vastausta. Kierrokset jatkuvat, kunnes ryhmät palaavat omalle arkilleen.

Käyttö

Menetelmää käytetään uuden tiedon omaksumiseen, ja samalla voidaan kehittää vuorovaikutus- ja ajattelutaitoja. Sitä voidaan käyttää myös jo ennalta opitun tiedon soveltamiseen. Aiheina voivat olla myös luettelot eri aihepiireistä. (Ellä & Heikkinen, 2011)

Esimerkkejä

- erilaisten hevosten käsittelyn tärkeät asiat kengitystilanteessa (varsat, aikuiset ravihevokset, ongelmahevokset, erityistä huomiota vaativat hevokset, aasit ja muulit)
- kavion eri osat ja niiden tehtävät
- kengityksen eri vaiheet, huomioon otettavat asiat työskentelymenetelmissä, oikeaoppinen suorittaminen
- hevosen työn huomiointi kengitystarpeen arvioinnissa (ravihevokset, matkaratsastushevokset, raskaat työhevokset, lännenratsut, estehevokset, kouluhevokset)
- erilaiset kenkätyypit ja niiden ominaisuudet (tai positiiviset ja negatiiviset ominaisuudet tai vaikutukset).

7.7 Lähetä kysymys

Menetelmän kuvaus

Menetelmässä opiskelijat jakautuvat kahteen ryhmään. Ryhmän jokainen jäsen kirjoittaa korttiinsa jonkin itseään annetusta aiheesta askarruttavan kysymyksen. Toinen ryhmä etsii siihen yhdessä mahdollisimman monia erilaisia vastauksia ja kirjoittaa ne kortin toiselle puolelle. Kun kaikki kortit ovat valmiita, ryhmä saa omat korttinsa takaisin, ja kumpikin ryhmä vastaa itse omiin kysymyksiinsä katsomatta toisen ryhmän vastauksia. Tämän jälkeen jokainen ryhmän jäsen lukee vuorollaan yhden kysymyksen ja molempien ryhmien vastaukset. Tutussa ryhmässä voidaan tehtävä myös tehdä ”kilpailuhenkisenä” eli kumpi ryhmä keksii enemmän mahdollisia vastauksia.

Käyttö

Lähetä kysymys – menetelmää käytetään uuden tiedon omaksumiseen, ja samalla voidaan kehittää vuorovaikutus- ja ajattelutaitoja. Sitä käytetään tilanteissa, joissa käsitellään keskusteluttavia ja askarruttavia asioita. Aiheeksi sopii mikä tahansa konkreettinen aihe tai kokonaisuus, joka aiheuttaa keskustelua. (Ellä & Heikkinen, 2011)

Esimerkkejä

- Jalkasairauksien/-vammojen hoitomuodot, paranemisennusteet ja kengitys (esim. jännevammojen eri hoitomuodot ja kuntouttaminen sekä vamman paranemista tukeva kengitys)
- Ainoastaan kilpailutilanteissa käytettävät kengät, niiden hyödyt ja haitat kilpailu ja treeniolosuhteissa
- Kaviomekanismia tukevat kengitysvaihtoehdot
- Ongelmien paranemisennusteet suhteessa hevosen taustaan ja ominaisuuksiin – mitä kannattaa kuntouttaa?

7.8 Kumppanit

Menetelmän kuvaus

Ryhmä jaetaan pareihin. Kumpikin parin jäsenistä opettelee ensin itse tietyn asian ja opettaa sen sitten kumppanilleen. Opettava osapuoli saa aiheesta mahdollisesti myös muuta lähdemateriaalia, kuten kirjallisuutta, lehtiartikkeleita tai kuvia, joiden pohjalta hän lähtee kaveriaan opettamaan. Menetelmä voidaan toteuttaa myös kengityspajassa tai tallissa rastikoulutuksena, jossa ensin yksi opiskelija opettelee rastin asian annetuista materiaaleista ja opettaa sen sitten seuraavalle opiskelijalle. Rastit vaihtuvat ja äsken opetettavana ollut opettaa asian taas seuraavalle, jne.

Käyttö

Kumppanit - menetelmää käytetään vuorovaikutuksen lisäämiseen sekä uuden tiedon omaksumiseen. Joutuessaan opettamaan asiaa toisille, oppii itsekin väistämättä jotakin. (Ellä & Heikkinen, 2011)

Esimerkkejä

- Kengityksen välineistöön tai taontaan ja pajan työstökoneistoon tutustuminen (rastikoulutuksena tallissa)
- Erilaisiin kenkätyyppeihin perehtyminen
- Kengityksen vaiheet
- Jalan anatomia
- Kavio ja jalkasairaudet ja niiden hoito.

7.9 Kiertävä kahvila

Menetelmän kuvaus

Opettaja perustaa luokan tai muun tilan eri osiin ”kahviloita”, joissa on pöytäliinana iso valkoinen paperi ja tusseja liinaan kirjoittamista varten. Opiskelijat jaetaan pienempiin ryhmiin ja jokainen ryhmä menee istumaan omaan pöytänsä kahvilaan. Opettaja voi päättää kahviloiden teemat tai kysymykset ennalta tai ennen kahvilan aloitusta voidaan pitää ideointitehtävä, jossa aiheet päätetään. Jokaiseen kahvilaan tulee yksi aihe, josta keskustellaan ja huomioita kirjataan pöytäliinaan.

Kahvilaseurue siis keskustelee annetusta aiheesta ja tärkeitä pointteja tai kysymyksiä havaitessaan kirjataan ne vapaamuotoisesti pöytäliinaan. Ei haittaa, vaikka sama asia tulisi kirjoitettua moneen kertaan. Tekstiä voi kirjoittaa miten päin tahansa liinaan ja lisäksi voi piirrellä kuvia ja kaavioita käsiteltävästä aiheesta.

Keskustelun alkaessa hiipua, tai annetun ajan tullessa täyteen, ryhmät siirtyvät seuraavaan kahvilapöytänsä. Seuraava ryhmä kirjoittaa liinaan omat mielipiteensä ja ajatuksensa, ja näin ollen täydentää edellisen ryhmän ajatuksia. Näin kiertetään, kunnes ryhmät palaavat omille pöydilleen. Sen jälkeen jokainen ryhmä voi esitellä yhteenvetoja oman pöytänsä päätelmistä koko ryhmälle.

Piiristävänä lisänä menetelmä voidaan suorittaa myös oikealla kahvitaulla, jos se vain on käytännössä mahdollista!

Käyttö

Menetelmää käytetään Asioiden pohtimiseen ja ideointiin. Tehtävä vapauttaa tunnelmaa, ja sen jälkeen viriää tyypillisesti hyvät keskustelut muistakin aihepiireistä. (Ellä & Heikkinen, 2011)

Esimerkkejä

- Hevonen huippukuntoon – tehokas valmennus jalkaterveyttä vaarantamatta.
- Kengittäjän työhyvinvoinnin ylläpito ja ongelmien ehkäisy
- Eri hevosrotujen/jalka-asentojen/rakenteellisten seikkojen vaikutus jalkojen terveydelle, kengitykselle, valmentamiselle
- Rasitusvammoje ennaltaehkäisevä hoito, hoitomuodot, tehokkuus, tarpeellisuus..
- Kengityksen / varusteiden vaikutus hevosen terveyteen.

7.10 Toistamispassi

Menetelmän kuvaus

Menetelmässä opiskelijat asettuvat rinkiin, ryhmä voidaan jakaa myös pienempiin osaryhmiin ryhmäkoosta riippuen. Keskustelua käydään vuorokierroksena, ja vain yksi saa puhua kerrallaan omalla vuorollaan. Vuorossa oleva opiskelija kertoo ensin ääneen, mitä edellinen puhuja on sanonut. Tämän jälkeen hän voi kertoa oman mielipiteensä.

Käyttö

Toistamispassi-menetelmää voidaan käyttää vuorovaikutuksen lisäämiseen, jo opitun kertaamiseen tai vaikkapa opiskelijoiden toisiinsa tutustuttamiseen. Opiskelijoiden on pakko kuunnella, koska jokainen joutuu toistamaan edellisen sanomiset. Jokainen saa myös palautteen omasta sanomastaan – toistiko kaveri asian niin kuin puhuja sen tarkoitti? (Ellä & Heikkinen, 2011)

Esimerkkejä

- Uusien opiskelijoiden tutustuminen: kerro kuka olet ja minkälainen historia sinulla on hevososalalla

- Kesän kuulumiset työssäoppimisen jälkeen. Missä olin harjoittelussa, työtehtävät sekä palaute työssäoppimisjaksolta
- Jalan anatomia tai jalka-asennot, tukena voi olla kaikille näkyvissä kuva, jossa numeroituna eri osat – edetään numerojärjestyksessä. Ensimmäinen selittää, mikä osa ja tehtävä on nro:lla 1, toinen toistaa ja kertoo seuraavan kohdan.

7.11 Esimerkkikurssi ja siihen sopivia pienryhmäopetusmenetelmiä

Alla on kuvattu Kaustisen raviopiston ”Hevosen kengitystarpeen arvioiminen 10 ov” - opintokokonaisuuden tärkeimmät sisällöt, ja sisältöihin soveltuvia pienryhmän opetusmenetelmiä.

- Kavion vuolu, käytännön vuolutyö, työvälineet ja menetelmät
 - o käytännön harjoitustyöt kengityspajassa ja työssäoppimisjaksolla
 - o voidaan hyödyntää muun muassa seuraavia pienryhmäohjausmenetelmiä: potutus, liimalappuajatukset, paritarkistus, kiertävä katsaus, kumppanit, työohjeiden teko
- Jalan rakenne, kavion rakenne ja hoito, kaviomekanismi, anatomia ja fysiologia, jalka-asennot ja liikeradat, hevositysilön arviointi
 - o käytännön harjoitustyöt, teuraskavion avaus
 - o voidaan hyödyntää muun muassa seuraavia pienryhmäohjausmenetelmiä: tilannecase, potutus, liimalappuajatukset, ammatilliset nurkat, paritarkistus, kiertävä katsaus, kumppanit, toistamispassi
- Hevosen käsittely ja käyttäytyminen
 - o käytännön harjoitustyöt kengityspajassa ja työssäoppimisjaksolla
 - o voidaan hyödyntää muun muassa seuraavia pienryhmäohjausmenetelmiä: tilannecase, paritarkistus, kiertävä katsaus
- Yleisimmät kaviosairaudet ja sairaskengitys, ensiapu kaviovammoissa
 - o voidaan hyödyntää muun muassa seuraavia pienryhmäohjausmenetelmiä: tilannecase, potutus, liimalappuajatukset, lähetä kysymys, ammatilliset nurkat, paritarkistus, kiertävä katsaus, kumppanit, toistamispassi
 - o käytännön harjoitustyötä kengityspajassa ja työssäoppimisjaksolla

- Varsojen jalka-asentojen korjaaminen
 - o vierailukohteet ja vierailevat luennoitsijat, käytännön harjoitustyötä kengityspajassa ja työssäoppimisjaksolla
 - o voidaan hyödyntää muun muassa seuraavia pienryhmäohjausmenetelmiä: tilannecase, ammatilliset nurkat, paritarkistus, lähetä kysymys, kumppanit, kiertävä kahvila
- Kavion paikka-aineiden hallinta
 - o käytännön harjoitustyöt kengityspajassa ja työssäoppimisjaksolla
 - o voidaan hyödyntää muun muassa seuraavia pienryhmäohjausmenetelmiä: paritarkistus
- Verkostoituminen hevosalan toimijoiden kanssa (eläinlääkärit, hierojat, kengityssepät)
 - o vierailukohteet, vierailevat luennoitsijat
 - o voidaan hyödyntää muun muassa seuraavia pienryhmäohjausmenetelmiä: tilannecase, kiertävä kahvila
 - o käytännön harjoitustyöt kengityspajassa ja työssäoppimisjaksolla

8 YHTEENVETO JA POHDINTA

Kengittäjän työ on paljolti hyviä käytännön taitoja vaativaa, ja kengittäjän tulee työssään sisäistää ja ymmärtää paljon informaatiota hevosesta kokonaisuutena. Hevosen jalkaterveys ja oikeanlainen kavionhoito vaikuttavat merkittävästi sen kokonaisvaltaiseen terveydentilaan. Sanonta ”no hoof – no horse” (suom. ”ei kaviota – ei hevosta”) pitää hyvin paikkansa, sillä hevonen kantaa satojen kilojen painonsa jalkojensa, ja eritoten eläimen kokoon nähden pienikokoisten kavioidensa päällä. Ei ole siis samantekevää, miten kavioita hoidetaan. Kengittäjällä on merkittävä rooli niin jalkojen terveyden ylläpitäjänä kuin hevosenomistajienkin neuvontatyössä oikeaoppisen jalkojen hoidon toteuttamiseksi. Ammattitaitoinen kengittäjä tietää ja tuntee hevosen rakenteen ja kavioiden hoidon merkityksen.

Tarvitsemme lisää ammattitaitoisia kengittäjiä hevosalalle ja niitä saadaksemme on oltava tarjolla laadukasta kengityskoulutusta. Kengityksen käytännön työ opitaan ”sorvin ääressä”, eli kengittämällä mahdollisimman paljon hevosia, on mahdollista valita tarkoituksenmukaisia, vaihtelevia ja opiskelumotivaatiota ylläpitäviä opetusmenetelmiä tiedon soveltamiseen. Se, minkälaisia opetusmenetelmiä käytetään, on yleensä täysin opettajan päätettävissä. Opettajalla on vapaus valita itselleen ja ryhmälle parhaiten soveltuvat menetelmät. Taitava opettaja hallitseekin useampia erilaisia menetelmiä ja osaa soveltaa niitä ryhmän ominaisuuksien mukaan niin, että opetus on kokonaisuudessaan riittävän vaihtelevaa ja vaikeusaste sopiva. Opiskelijoiden innokkuus ja opiskelumotivaatio pysyy yllä ja jopa kasvaa taitavan ja innokkaan opettajan johdolla.

Kengitysopetus on perinteisesti ollut hyvin käytäntöpainotteista. Teoria-osuus on usein opetettu perinteisenä luokkaopetuksena tai sitä ei ole sisällytetty kengityksen opintokokonaisuuksiin. Uuden opetussuunnitelman myötä, vuodesta 2009 eteenpäin, kengityskoulutuksen merkitys Kaustisen raviopiston opetustarjonnassa on korostunut. Kengityksen suuntautumisvaihtoehdon ja aikuiskoulutuksen myötä Kaustisen raviopisto haluaa panostaa ja kehittää kengityskoulutustaan. Erilaisia opetusmenetelmiä voidaan hyödyntää kengitysopetuksessa. Toivomme, että tämä kehittämishanketyö helpottaa kengitysopettajien työtä opetuksen ja oppimateriaalin suunnittelussa. Välitämme työmme oppilaitokselle.

LÄHTEET

Aebli, H. 1991. Opetuksen perusmuodot. Juva: WSOY.

Ellä, A. & Heikkinen E. 2011. Menetelmiä pienryhmäohjaamiseen maitotiloilla - Testattuja tehtäviä innokkaille pienryhmäohjaajille. Nurmesta tankkiin-hanke. ProAgria Etelä-Savo

Kaustisen Raviopisto. 2011. Esitteet. Kaustinen, 2011. Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä, Kaustisen yksikkö. Kaustinen. Esittelydiasarja.

Kaustisen Raviopisto (b). 2012. Koulukohtainen opetussuunnitelma. Kaustinen, 2012. Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä, Kaustinen yksikkö. Kaustinen. Koulukohtainen opetussuunnitelma aikuisopiskelijoille.

Opetushallitus. 2009. Ammatillisen perustutkinnon perusteet. Hevostalouden perustutkinto 2009. Vaasa: Oy Fram Ab.

Peltonen, M. 1981. Aikuisdidaktiikan perusaineksia. Helsinki: WSOY

Peltonen, M. 1985. Koulutusoppi. Helsinki: Otava.

Vuorinen, I. 2001. Tuhat tapaa opettaa. Vammala: Vammalan Kirjapaino Oy

Vuorinen, I. 1995. Tuhat tapaa opettaa. Menetelmäopas opettajille, kouluttajille ja ryhmän ohjaajille. 3.painos. Naantali: Suomen Morenoinstituutin julkaisusarja.

Verkkolähteet

Heikkilä & Rönkkö. 2006. [Viitattu 15.8.2011] Opetusmenetelmät opetuksen monipuolistajana – sivusto. Saatavilla [www-muodossa](http://www.muodossa.fi):
<<http://www.oamk.fi/amok/oppimat/LO/Opetusmenetelmat06a/index.html>>

Hyppönen, O. 2004. Erilaisia opetusmenetelmiä - Kuvaukset, vahvuudet ja haasteet Opetuksen ja opiskelun tuki – TKK. Viitattu 8.2.2012 Saatavilla www-muodossa: <http://draivi.sykli.fi/sivu/96>

Jyväskylän Yliopiston kielikeskus – Opi oppimaan-verkkomateriaali [Viitattu 8.2.2012]. Saatavilla www-muodossa:
<<http://kielikompassi.jyu.fi/opioppimaan/oppimistyyliit.htm>>

Keski-Pohjanmaan Koulutusyhtymä. 21.6.2011. Saatavissa:
<<http://www.kpedu.fi/?deptid=11472>>

Knuuttila, M. ja Virtanen, A. 2001. Opettajan opas onnistuneeseen opettamiseen. Hki: TKK:n Opetuksen ja opiskelun tuen julkaisuja 1/2001. Viitattu 8.2.2012 Saatavilla www-muodossa: <http://opetuki.tkk.fi/fi/julkaisut/opeopas.pdf>

Tuomola & Maijanen. 1999. [Viitattu 15.8.2011] Mukautuvat www-sivut ja oppimistyytit – sivusto. Saatavilla www-muodossa:
<<http://www.cs.uta.fi/ipopp/www/ipopp99/maijanen-tuomola/index.html>>

LIITTEET

LIITE 1

Kengityksen suuntautumisvaihtoehdon tutkinnon osien ammattitaitovaatimukset ja arviointiperusteet (Opetushallitus, ammatillisen perustutkinnon perusteet 2009)

Hevosien kengitystarpeen arvioiminen**Ammattitaitovaatimukset**

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja osaa

- arvioida jalka-asentoja ja liikkeitä
- hoitaa ja vuolla hevosten kaviot
- antaa ensiapua kaviovammoissa
- käyttää sekä huoltaa kavionhoidossa käytettäviä työkaluja
- ylläpitää työhyvinvointia
- ottaa työssään huomioon toiminnan turvallisuuden
- edistää kestävästä kehityksen toimintatapoja.

Arviointi

Taulukkoon on koottu arvioinnin kohteet sekä arviointikriteerit kolmelle eri osaamisen tasolle. Ammatillisessa peruskoulutuksessa arvioinnin kohteet ovat samalla tutkinnon osan keskeinen sisältö.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja
Oman työskentelyn suunnitteleminen ja kavionhoitotyön tekeminen	osallistuu erilaisten hevosten kavionhoidon sekä kengitystyön resurssien suunnitteluun sekä suoriutuu yksinkertaisista vuolutehtävistä
Kestävällä tavalla toimiminen kengitystyössä	lajittelee ja kierrättää ohjeiden mukaan mm syntyviä kemikaaleja ja metallia sekä ottaa huomioon ohjattuna tuotteiden, välineiden ja menetelmien ympäristöystävällisyyttä.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit
2. Työmenetelmien, välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja
Perustyökalujen käyttäminen	käyttää perustyökaluja ohjattuna
Kavion vuoleminen	vuolee kavion ohjattuna
Hevosien käsitteleminen	käsittelee rauhallista hevosta kengitystilanteessa ohjeiden mukaan
Ensiavun antaminen ka-	avustaa eläinlääkärinä tai kengitysseppänä ensiaputilanteissa sekä vammojen jälkihoidossa.

viovammoissa	
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit
3. Työn perustana olevan tiedon hallintaa	Tyydyttävä T1 Opiskelija tai tutkinnon suorittaja
Hevosien kavion anatomian ja fysiologian huomioon ottaminen kavion vuolemisessa	selvittää asiantuntijan avulla hevosen jalan ja kavion anatomian ja fysiologian perusasiat sekä ottaa työssään huomioon niiden vaikutuksen liikeratoihin
Hevosien jalka-asentojen ja liikkeiden arvioiminen	tunnistaa normaalit jalka-asennot ja liikeradat
län ja käyttötarkoituksen huomioon ottaminen hevosen kavion vuolemisessa	ottaa huomioon asiantuntijan opastamana hevosen iän ja käyttötarkoituksen kavion vuolemisessa.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1 Opiskelija tai tutkinnon suorittaja
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	hankkii ohjattuna tietoa hevosen jalan rakenteesta ja soveltaa sitä sekä arvioi omaa oppimistaan ja työtään
Ammattietiikka	toimii ohjattuna eettisesti ja eläinsuojelun vaatimusten mukaisesti
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	noudattaa ohjattuna kavionhoitotyön turvallisuussääntöjä ja opettelee nostamaan hevosen jalan ergonomisesti ja turvallisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa työskentelemällä talliyriyksessä hevosten- ja kavionhoitoon liittyvissä tehtävissä. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että ammattitaidon voidaan todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia.

Ammattiosaamisen näytöllä arvioidaan vähintään

- työprosessin hallinta kokonaan
- työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinnasta perustyökalujen käyttäminen, kavion vuoleminen ja ensiavun antaminen kaviovammoissa
- työn perustana olevan tiedon hallinnasta hevosen kavion anatomian ja fysiologian huomioon ottaminen kavion vuolemisessa
- elinikäisen oppimisen avaintaidot kokonaan.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä tai tutkintotilaisuudessa osoittaa, sitä täydennetään muul-

la osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, tehtävien ja muiden luotettavien menetelmien avulla.

Kengittäminen

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja osaa

- käyttää ja huoltaa kengityksen perustyökaluja
- muotoilla, sovittaa ja kiinnittää kengän
- kehittää taitoaan ja vastaanottaa kokeneemman ohjeita
- arvioida työn jälkeä
- ylläpitää työhyvinvointia
- ottaa työssään huomioon toiminnan turvallisuuden
- edistää kestäväen kehityksen toimintatapoja.

Arviointi

Taulukkoon on koottu arvioinnin kohteet sekä arviointikriteerit kolmelle eri osaamisen tasolle. Ammatillisessa peruskoulutuksessa arvioinnin kohteet ovat samalla tutkinnon osan keskeinen sisältö.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1 Opiskelija tai tutkinnon suorittaja
Oman työskentelyn suunnittelu- ja kengittäminen	osallistuu erilaisten hevosten kengityssuunnitelmien laatimiseen ja suoriutuu ohjattuna kengitystyöstä
Työtehtävän kehittämisvalmiuksien arviointi	pystyy arvioimaan työn onnistumista
Kestävällä tavalla toimiminen kengitystyössä	lajittelee ja kierrättää ohjeiden mukaan mm syntyviä kemikaaleja ja metallia sekä ottaa huomioon ohjattuna tuotteiden, välineiden ja menetelmien ympäristöystävällisyyttä.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit
2. Työmenetelmien, välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja
Kengän muotoileminen ja sovittaminen	muotoilee ja sovittaa kengän ohjattuna
Kengän kiinnittäminen	naulaa kengän ohjattuna
Kengitystyökalujen käyttäminen	käyttää ja huoltaa kengityksen perustyökaluja ohjeiden mukaan.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja
Kengitettävän hevosen jalkarakenteen ja liikkeiden arvioiminen	tunnistaa hevosen jalkarakenteen ja sen eri tyypit sekä pääpiirteissään erilaiset liikkeet
Alaa koskevien säädösten noudattaminen kengitystyössä	noudattaa ohjattuna kengitystyöhön liittyviä säädöksiä.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit
4. Elinikäisen oppimisen avain- taidot	Tyydyttävä T1
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	hankkii kengitystä koskevaa tietoa ja soveltaa sitä sekä arvioi omaa oppimistaan ja työtään ohjattuna
Ammattietiikka	toimii kengitystyössä ohjattuna eettisesti ja eläinsuojelun vaatimusten mukaisesti
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	noudattaa ohjattuna kengitystyön turvallisuussääntöjä ja käyttää turvavarusteita, kuten silmä- ja kuulosuojaimia taottaessa.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa tekemällä kengitystyötä ravi- tai ratsutallilla tai muussa vastaavassa hevostalouden yrityksessä. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että ammattitaidon voidaan todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia.

Ammattiosaamisen näytöllä arvioidaan vähintään

- työprosessin hallinta kokonaan
- työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinnasta kengän muotoileminen ja sovittaminen sekä kengän kiinnittäminen
- työn perustana olevan tiedon hallinta kokonaan

- elinikäisen oppimisen avaintaidot kokonaan.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammat-tiosaamisen näytössä tai tutkintotilaisuudessa osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, tehtävien ja muiden luotettavien menetelmien avulla.

Kengitysmateriaalin työstäminen ja kengittäjänä toimiminen

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja osaa

- valita tarkoituksenmukaisen kengitysmateriaalin
- hitsata ja takoa peruskenkiä
- työstää kengitysmateriaalia
- toimia kengitysyrittäjänä
- käyttää henkilökohtaisia suojaimia, ottaa huomioon työturvallisuusnäkökohdat ja ylläpitää työkykyä
- verkostoitua alan muiden toimijoiden kanssa
- noudattaa yrityksen laatutavoitteita
- edistää kestävästä kehityksen toimintatapoja.

Arviointi

Taulukkoon on koottu arvioinnin kohteet sekä arviointikriteerit kolmelle eri osaamisen tasolle. Ammatillisessa peruskoulutuksessa arvioinnin kohteet ovat samalla tutkinnon osan keskeinen sisältö.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1 Opiskelija tai tutkinnon suorittaja
Kengitysyrittäjänä toimimisen suunnittelu ja kengitysmateriaalien hankkiminen ja muokkaaminen	suunnittelee omaa työskentelyään ohjattuna ja suoriutuu yleisimpien kengitysmateriaalien käsittelystä
Laadukkaan ja kestävästä kehityksen mukaisen kengitystoiminnan suunnittelu	selvittää asiantuntijan avustuksella kengittäjän työtä koskevat laatu- ja ympäristövaatimukset
	lajittelee ja kierrättää ohjeiden mukaan mm syntyviä kemikaaleja ja metallia sekä ottaa huomioon ohjattuna tuotteiden, välineiden ja menetelmien ympäristöystävällisyyttä.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit
2. Työmenetelmien, välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja
Peruskengän hitsaaminen ja takominen	suoriutuu hitsaamisesta ja taonnasta ohjattuna
Kengitysmateriaalin työstäminen	työstää kengitysmateriaaleja ohjattuna
Asiakkaiden palveleminen	työskentelee vastuuntuntoisesti ja asiakkaan kanssa sovitun suunnitelman mukaan.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja
Kengittäjänä toimiminen	selvittää kengittäjän ammatissa toimimisen perusasioita ja keskeisiä sitä koskevia säädöksiä
Kengitysmateriaalin määrittäminen	tunnistaa ja käyttää ohjeet saatuaan yleisimmin käytettyjä kengitysmateriaaleja.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit
4. Elinikäisen oppimisen avain- taidot	Tyydyttävä T1
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	hankkii tietoa kengitysmateriaaleista ohjattuna
Vuorovaikutus ja yhteistyö	noudattaa hyviä tapoja ja toimii asiakaslähtöisesti
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	asennoituu myönteisesti ergonomiseen ja turvalliseen työskenteleeseen ja käyttää kengitys- ja metallinkäsittelytyön suojavälineitä.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa työstämällä kengitysmateriaaleja ja erilaisia hevosenkenkiä. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että ammattitaidon voidaan todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia.

Ammattiosaamisen näytöllä arvioidaan vähintään

- työprosessin hallinta kokonaan
- työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinnasta peruskengän hitsaaminen ja takominen ja kengitysmateriaalin työstäminen
- työn perustana olevan tiedon hallinnasta kengitysmateriaalin määrittäminen
- elinikäisen oppimisen avaintaidot kokonaan

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä tai tutkintotilaisuudessa osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, tehtävien ja muiden luotettavien menetelmien avulla.